

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

A7-0163/2013

17.5.2013

JELENTÉS

az európai fogyasztóügyi politika új ütemtervéről
(2012/2133(INI))

Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság

Előadó: Vicente Miguel Garcés Ramón

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	18
A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE.....	23

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az európai fogyasztóügyi politika új ütemtervéről (2012/2133(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára, amely az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 6. cikkében is szerepel, és különösen annak 38. cikkére, amely kimondja, hogy az Unió politikáiban magas szintű fogyasztóvédelmet kell biztosítani,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 26. cikkére, amely kimondja, hogy „a belső piac egy olyan, belső határok nélküli térség, amelyben a Szerződések rendelkezéseivel összhangban biztosított az áruk, a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása”,
- tekintettel az EUSZ 3. cikkének (3) bekezdésére, amely előírja a kötelezettséget, miszerint „az Unió Európa fenntartható fejlődéséért munkálkodik, amely olyan kiegyensúlyozott gazdasági növekedésen, árstabilitáson és magas versenyképességű, teljes foglalkoztatottságot és társadalmi haladást célul kitűző szociális piacgazdaságon alapul, amely a környezet minőségének magas fokú védelmével és javításával párosul”,
- tekintettel az EUMSZ 9. cikkére, amely kimondja, hogy „politikái és tevékenységei meghatározása és végrehajtása során az Unió figyelembe veszi a foglalkoztatás magas szintjének előmozdítására, a megfelelő szociális biztonság biztosítására, a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemre, valamint az oktatás, a képzés és az emberi egészség védelmének magas szintjére vonatkozó követelményeket”,
- tekintettel az EUMSZ 11. cikkére, amelynek értelmében „a környezetvédelmi követelményeket – különösen a fenntartható fejlődés előmozdítására tekintettel – be kell illeszteni az uniós politikák és tevékenységek meghatározásába és végrehajtásába”,
- tekintettel az EUMSZ 12. cikkére, amelynek értelmében „a fogyasztóvédelmi követelményeket figyelembe kell venni az egyéb uniós politikák és tevékenységek meghatározásakor és végrehajtásakor”,
- tekintettel az EUMSZ 14. cikkére, 114. cikkének (3) bekezdésére és 169. cikkére, valamint az ahhoz csatolt, az általános (gazdasági) érdekű szolgáltatásokról szóló 26. jegyzőkönyvre,
- tekintettel az EUMSZ 169. cikkének (1) bekezdésére, amely kimondja, hogy „a fogyasztói érdekek érvényesülésének előmozdítása és a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosítása érdekében az Unió hozzájárul a fogyasztók egészségének, biztonságának és gazdasági érdekeinek védelméhez, valamint a tájékoztatáshoz, oktatáshoz és az érdekeik védelmét célzó önszerveződéshez való jogaik megerősítéséhez”,
- tekintettel a kiskorúak és az emberi méltóság összehasonlítható és hatékony védelmének megvalósítását célzó nemzeti keretek elősegítése által az európai audiovizuális és

információs szolgáltatási ágazat versenyképességének fejlesztéséről szóló 1998. szeptember 24-i 98/560/EK tanácsi ajánlásra¹,

- tekintettel a fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről szóló 2004. október 27-i 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet² (a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló rendelet) alkalmazásáról szóló jelentésére (COM(2009)0336),
- tekintettel a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv)³,
- tekintettel a fogyasztóvédelmi politika területén közösségi cselekvési program (2007–2013) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi határozat⁴ elfogadásával kapcsolatban kialakított tanácsi közös álláspontról szóló 2006. december 12-i állásfoglalására,
- tekintettel az európai audiovizuális és online információs szolgáltatási ipar versenyképességével összefüggésben a kiskorúak és az emberi méltóság védelméről és a válaszadás jogáról szóló 2006. december 20-i 2006/952/EK európai parlamenti és tanácsi ajánlásra⁵,
- tekintettel a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 89/552/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló 2007. december 11-i 2007/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁶,
- tekintettel a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak szóló, „Közösségi fogyasztóügyi politikai stratégia 2007–2013 – A fogyasztók pozíciójának erősítése, jólétük növelése és hatékony védelmük” című bizottsági közleményre, valamint a közösségi fogyasztóügyi politikai stratégiáról (2007–2013) szóló 2008. május 20-i állásfoglalására⁷,
- tekintettel a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról szóló, 2008. július 9-i 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁸, amelynek célja a szabályok és elvek általános keretének megállapítása az akkreditálás és a piacfelügyelet tekintetében,

¹ HL L 270., 1998.10.7., 48. o.

² HL L 364., 2004.12.9., 1. o.

³ HL L 149., 2005.6.11., 22. o.

⁴ HL L 404., 2006.12.30., 39. o.

⁵ HL L 378., 2006.12.27., 72. o.

⁶ HL L 332., 2007.12.18., 27. o.

⁷ HL C 180. E, 2008.7.17., 26. o.

⁸ HL L 218., 2008.8.13., 30. o.

- tekintettel a játékok biztonságáról szóló, 2009. június 18-i 2009/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre¹,
- tekintettel a Bizottságnak az egységes piac működésének javítását célzó intézkedésekről szóló 2009. június 29-i ajánlására, valamint a Bizottságnak a belső piacot érintő irányelvek nemzeti jogba történő átültetéséről szóló 2004. július 12-i ajánlására²,
- tekintettel a fogyasztóvédelmi közösségi vívmányok végrehajtásáról szóló 2009. július 2-i bizottsági közleményre (COM(2009)0330), valamint a fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről szóló, 2004. október 27-i 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló rendelet) alkalmazásáról szóló 2009. július 2-i bizottsági jelentésre (COM(2009)0336),
- tekintettel a fogyasztói panaszok és kérdések osztályozására és bejelentésére szolgáló harmonizált módszerről szóló, az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett 2009. július 7-i bizottsági közleményre (COM(2009)0346) és az azt kísérő bizottsági ajánlástervezetre (SEC(2009)0949),
- tekintettel az „Európa 2020, az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című, az Európai Tanácshoz intézett bizottsági közleményre (COM(2010)2020),
- tekintettel a fogyasztóvédelemről szóló 2010. március 9-i állásfoglalására³,
- tekintettel a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 2010. március 10-i 2010/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁴ (audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv, kodifikált változat),
- tekintettel Mario Monti professzor 2010. május 9-i, a Bizottság számára készített, az egységes piac fellendítéséről szóló, „Új stratégia az egységes piacért” című jelentésére,
- tekintettel „Az egységes piac létrehozásáról a fogyasztók és az állampolgárok számára” című, 2010. május 20-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel az e-kereskedelmi belső piac kialakításáról szóló 2010. szeptember 21-i állásfoglalására⁶,
- tekintettel a „Pénzügyi, gazdasági és szociális válság: ajánlások a végrehajtandó intézkedésekre és kezdeményezésekre vonatkozóan (félidős jelentés)” című, 2010.

¹ HL L 170., 2009.6.30., 1. o.

² HL L 98., 2005.4.16., 47. o.

³ Elfogadott szövegek, P7_TA(2010)0046

⁴ HL L 263., 2010.10.6., 15. o.

⁵ Elfogadott szövegek, P7_TA(2010)0186

⁶ Elfogadott szövegek, P7_TA(2010)0320

október 20-i állásfoglalására¹,

- tekintettel „A piacok megfelelő működésének biztosítása a fogyasztók számára – a fogyasztói piacok eredménytáblájának negyedik kiadása” című, 2010. október 22-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SEC(2010)1257),
- tekintettel a „2010. évi jelentés az uniós polgárságról: Az uniós polgárok jogainak érvényesítése előtt álló akadályok lebontása” című, 2010. október 27-i jelentésre (COM(2010)0603),
- tekintettel az „Otthon a belső piacon” című, a fogyasztói piacok eredménytáblájának ötödik kiadását tartalmazó 2011. március 4-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SEC(2011)0299),
- tekintettel az európai fogyasztói központok hálózatának az Európai Unió Kiadóhivatala által 2011-ben közzétett 2010-es éves jelentésére,
- tekintettel a fogyasztók jogairól szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról szóló 2011. június 23-i jogalkotási állásfoglalására²,
- tekintettel a hatékonyabb és tisztességesebb kiskereskedelmi piacról szóló 2011. július 5-i állásfoglalására³,
- tekintettel „A piacok megfelelő működésének biztosítása a fogyasztók számára – a fogyasztói piacok eredménytáblájának hatodik kiadása” című, 2011. októberi bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SEC(2011)1271),
- tekintettel a 2011. október 3-án és 4-én Krakkóban (Lengyelország) megrendezett egységes piaci fórumon született krakkói nyilatkozatra,
- tekintettel az európai összekapcsolódási eszköz létrehozásáról szóló 2011. október 19-i európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (COM(2011)0665),
- tekintettel a különböző közlekedési módokban érvényesülő utasjogokról szóló 2012. március 29-i⁴, továbbá a fogyatékos személyek mobilitásáról és beilleszkedéséről, valamint a 2010–2020 közötti időszakra vonatkozó európai fogyatékoságügyi stratégiáról szóló 2011. október 25-i⁵ állásfoglalásaira,
- tekintettel a légi utasok szerzett jogairól és azok érvényesüléséről szóló 2011. október 25-i állásfoglalására⁶,
- tekintettel a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló, 2011. október

¹ Elfogadott szövegek, P7_TA(2010)0376

² Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0293

³ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0307

⁴ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0371

⁵ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0453

⁶ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0099

25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹,

- tekintettel a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó fogyasztóvédelmi programról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (COM(2011)0707) és az ahhoz kapcsolódó dokumentumokra (SEC(2011)1320 és SEC(2011)1321),
- tekintettel az új fogyasztóvédelmi stratégiáról szóló 2011. november 15-i állásfoglalására²,
- tekintettel „Az utasérdekek európai perspektívája: Közlemény a különböző közlekedési módokban érvényesülő utasjogokról” című, az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett 2011. december 19-i bizottsági közleményre (COM(2011)0898),
- tekintettel az „Egységes keret az elektronikus kereskedelem és az online szolgáltatások digitális egységes piacába vetett bizalom megerősítésére” című, 2012. január 11-i bizottsági közleményre (COM(2011)0942),
- tekintettel a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (általános adatvédelmi rendelet) irányuló, 2012. január 25-i javaslatra (COM(2012)0011),
- tekintettel „A kollektív jogorvoslattal kapcsolatos egységes európai megközelítés felé” című, 2012. február 2-i állásfoglalására³,
- tekintettel „Az e-közbeszerzésre vonatkozó stratégia” című, 2012. április 20-i bizottsági közleményre (COM(2012)0179),
- tekintettel „A gyermekbarát internet európai stratégiája” című, 2012. május 2-i bizottsági közleményre (COM(2012)0196),
- tekintettel a kiszolgáltatók jogainak megerősítésére irányuló stratégiáról szóló 2012. május 22-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel a belső piaci eredménytábláról szóló 2012. május 22-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel „Az európai fogyasztóügyi stratégia: a fogyasztói bizalom növelése és a növekedés fellendítése” című, az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, a Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, 2012. május 22-i bizottsági közleményre (COM(2012)0225),
- tekintettel az „Otthon a belső piacon – A fogyasztói piacok eredménytáblájának hetedik kiadása” című, 2012. május 29-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2012)0165),
- tekintettel „A piacok megfelelő működésének biztosítása a fogyasztók számára – a

¹ HL L 247., 2012.9.13., 17. o.

² Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0491

³ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0021

⁴ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0209

⁵ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0211

fogyasztói piacok eredménytáblájának nyolcadik kiadása” című, 2012. december 7-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2012)432),

- tekintettel az „Otthon a belső piacon – A fogyasztói piacok eredménytáblájának hetedik kiadása” című, 2012. május 29-i bizottsági közleményre (SWD(2012)0165),
 - tekintettel a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és megbízható szolgáltatásokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2012. június 4-i javaslatra (COM(2012)0238),
 - tekintettel a tudatos fogyasztói magatartás kialakításának figyelemfelkeltéssel kapcsolatos vonatkozásairól (2012–2014) szóló 2012. július 19-i bizottsági munkadokumentumra (SWD(2012)235),
 - tekintettel „A második egységes piaci intézkedéscsomag: Együtt egy újfajta növekedésért” című, az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, a Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, 2012. október 3-i bizottsági közleményre (COM(2012)0573),
 - tekintettel a digitális egységes piac kiteljesítéséről szóló 2012. december 11-i állásfoglalására¹,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak „Az európai fogyasztóügyi stratégia: a fogyasztói bizalom növelése és a növekedés fellendítése” című, az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, a Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett 2012. május 22-i bizottsági közleményről (COM(2012)0225) szóló véleményére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
 - tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság jelentésére (A7-0163/2013),
- A. mivel a fogyasztók jogainak előmozdítása és a fogyasztók védelme az Unió alapvető értékei közé tartoznak;
- B. mivel a fogyasztók a gazdaságban kulcsfontosságú szerepet játszanak, hiszen az Unióban a fogyasztás a növekedés fontos mozgatóerői közé tartozik;
- C. mivel az uniós polgárok fogyasztóként fontos szerepet játszanak az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek elérésében az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés terén, és mivel ennek megfelelően a fogyasztók szerepét az uniós gazdaságpolitika részeként kell elismerni;
- D. mivel az Unió célkitűzése a fogyasztók tudatosságának növelése, pozíciójuk megerősítése és a fogyasztóvédelem magas szintjének elérése, valamint az uniós vállalkozások és gazdaságok versenyképessége tekintetében a megfelelő egyensúly megteremtése, különösen a fogyasztók egészségének és biztonságának megóvása és gazdasági érdekeik védelme, valamint a tájékoztatáshoz, az oktatáshoz és az önszerveződéshez való joguk

¹ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0468

előmozdítása révén;

- E. mivel a fogyasztók nem alkotnak egyetlen homogén csoportot, és az európai fogyasztóügyi stratégiában az ebből eredő változókat figyelembe kell venni, minthogy nagy eltérések vannak a fogyasztók között a fogyasztói készségek, a jogszabályok ismerete, a magabiztosság és a jogérvényesítési hajlandóság szempontjából; mivel a megkülönböztetésmentességet és a hozzáférhetőséget figyelembe kell venni az európai fogyasztóügyi stratégia végrehajtásánál;
- F. mivel növelni kell a fogyasztók piacba vetett bizalmát és hitét, valamint elő kell segíteni, hogy megismerjék jogaikat, különös tekintettel az olyan, kiszolgáltatott fogyasztói csoportokra, mint a gyermekek, az idősek, valamint a kiszolgáltatott helyzetben lévő egyéb fogyasztók; mivel e tekintetben alapvető fontosságú, hogy a fogyasztók az Unióban nagyobb fokú védelmet élvezzenek az egészségüket vagy a biztonságukat esetlegesen veszélyeztető termékekkel és szolgáltatásokkal szemben;
- G. mivel a „helyénvaló és megfelelő tájékoztatás” könnyen hozzáférhető, átlátható, nem félrevezető és összehasonlítható információkat jelent;
- H. mivel a megfelelően működő belső piac elérésének célja összhangban áll a lisszaboni stratégia azon célkitűzésével, hogy a növekedést és a foglalkoztatottságot oly mértékben kell fokozni, hogy az hasznosan szolgálja az 500 millió európai fogyasztót;
- I. mivel az e-kereskedelem valamennyi fogyasztó számára rendkívül hasznos, ugyanis a határokon átnyúló jellegéből adódó lehetőségek miatt lehetővé teszi, hogy a fogyasztók a legteljesebb mértékben ki tudják használni az egységes piac előnyeit; mivel az e-kereskedelem mint integrációs eszköz nagyon hasznos a fogyatékkal élő és a csökkent mozgásképességű, illetve a vidéki területeken vagy földrajzi szempontból hátrányos helyeken élő fogyasztók számára is;
- J. mivel a határokon átnyúló vásárlások esetében tapasztalható, fogyasztói jogokkal kapcsolatos bizonytalanság csökkenti a piaci integráció előnyeit;
- K. mivel az e-kereskedelem fejlődése lelassult az uniós polgárok, de különösen az idősebb népesség körében még mindig jelen lévő digitális megosztottság miatt; mivel a legtöbb nyilvános és magáncélú weboldal még mindig nem elérhető a fogyatékkal élő személyek, illetve az alacsonyabb digitális műveltséggel rendelkező személyek számára;
- L. mivel a digitális egységes piac töredezettsége veszélyezteti a fogyasztók jogait; mivel számos weboldal nem megfelelő a határokon átnyúló vásárlók és fogyasztók számára; mivel hamarosan hatályba lép az alternatív vitarendezésről szóló irányelv és az online vitarendezésről szóló rendelet, amelyek hasznos eszközt kínálnak a fogyasztók számára, különösen a határokon átnyúló ügyletek esetében; mivel a kollektív keresetek hatékony végrehajtására szolgáló megfelelő mechanizmusok kialakítása további megfontolásra érdemes;
- M. mivel a közelmúlt pénzügyi válsága során hangsúlyossá vált, hogy a pénzügyi és banki szolgáltatások területén – mivel ezek a termékek közvetlen hatással lehetnek a fogyasztók általános jólétére – nagy szükség van a fogyasztók védelmére és tájékoztatására, valamint

a nekik nyújtott pártatlanabb tanácsadásra;

- N. mivel az európai fogyasztóügyi stratégia az Európa 2020 stratégiában szereplő célkitűzések megvalósítását célzó, az uniós fogyasztóvédelmi politika általános érvényesítésére irányuló intézkedéseket tartalmaz;
- O. mivel a jelenlegi gazdasági válság az egységes piacon a fogyasztók vásárlóerejére is jelentős hatással van, különös tekintettel a szociális vagy pénzügyi körülményeik miatt kiszolgáltatott helyzetben lévő fogyasztókra; mivel ennek következtében a fogyasztói jogokat a szükséges mértékig el kell ismerni;
- P. mivel az egységes piac jó minőségű, versenyképes árú termékek és szolgáltatások széles kínálatához biztosít hozzáférést az uniós fogyasztók számára; mivel a környezetbarát termékek előállítására és a környezetbarát szolgáltatások nyújtására ösztönzi a felelős fogyasztást, serkentve a fenntartható fejlődést, a foglalkoztatottságot és a gazdasági növekedést; mivel a Bizottságnak új fogyasztási formákat kellene megvizsgálnia és tanulmányoznia, többek között például az együttműködő fogyasztást;
- Q. mivel a műszaki és tudományos ismeretek fejlődésének függvényében végre kell hajtani a szükséges kiigazításokat mind az élelmiszer-biztonság, mind az egyéb alapvető fogyasztási cikkek biztonsága tekintetében;
- R. mivel valamennyi területen meg kell erősíteni a fogyasztói szervezetek szerepét, elfogadva a szükséges jogi és gazdasági intézkedéseket, valamint kapacitásépítéssel támogatva őket; mivel a fogyasztói szervezetek sajátos szerepet töltenek be az egységes európai piac iránti bizalom és a piac fejlődésének biztosításában;
- T. mivel az utasok nem rendelkeznek elegendő információval jogaikról és a szolgáltatás elvárható minőségéről, és jogi követeléseik benyújtása és érvényesítése gyakran nehézségekbe ütközik; mivel az egyes közlekedési módokban az utasjogokkal kapcsolatos különböző szabályozások alkalmazásának megkönnyítéséhez és javításához iránymutatásokra van szükség; mivel a szervezett utazásokról szóló irányelv küszöbön álló felülvizsgálata során a Bizottságnak teljes körűen meg kell vizsgálnia az e-kereskedelem és a digitális piacok fogyasztói magatartásra gyakorolt hatását az európai idegenforgalmi ágazatban;
- U. mivel a meglévő uniós jogszabályok az utasok számára alapvető védelmet kínálnak a különböző közlekedési módokban, azonban néhány utasjog esetében nem minden közlekedési módnál és az Unió nem minden részén biztosítják kellően a jogszabályok alkalmazását, nyomon követését és végrehajtását, ami az egységes piacon belül gátolja a szabad mozgást, hiszen ez az utazás során befolyásolja a polgárok bizalmát, valamint a fuvarozó társaságok körében aláássa a tisztességes versenyt;
- V. mivel a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló 1008/2008/EK rendelet (átdolgozott változat)¹ hatálya alá tartozó számítógépes helyfoglalási rendszerek esetében az utasoknak egyértelműen különbséget kell tudniuk tenni a jegyárakba beépített, nem választható működési költségek és a foglalható

¹ HL L 293, 2008.10.31., 3.o.

opcionális tételek között, ugyanis ez az interneten jegyet foglaló fogyasztók számára növelni fogja az árakkal kapcsolatos átláthatóságot;

- W. mivel az európai fogyasztóvédelmi politika új menetrendjéről szóló bizottsági közlemény a következő 4 fő célkitűzést tartalmazza: 1) a fogyasztók biztonságának javítása; 2) a fogyasztók ismereteinek bővítése; 3) a jogszabályok érvényesítésének fokozása és a jogorvoslat biztosítása; valamint 4) a jogok és fő politikák hozzáigazítása a gazdasági és társadalmi változásokhoz; mivel az Európai Parlamentnek és a nemzeti parlamenteknek lehetővé kell tenniük a fogyasztóvédelmi jogszabályok eredményes és gyors átültetését;
- X. mivel az Unió a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére vonatkozó célkitűzéseket határozott meg annak érdekében, hogy elérje a 2020-as célkitűzéseket és azt, hogy 2050-ben az energiaellátás nagyobb részét a megújuló energiaforrások biztosítsák;
- Y. mivel a kidolgozandó javaslatoknak összhangban kell lenniük a meghatározott négy fő célkitűzéssel;

A tudatosság növelése, valamint az ismeretek, a biztonság és a fogyasztói jogok erősítése

1. üdvözli az európai fogyasztóügyi stratégia holisztikus megközelítését, különösen azt, hogy a stratégia csaknem az összes, fogyasztók számára fontos szakpolitikai területet lefedi, és ezáltal határozott üzenetet közvetít a fogyasztók biztonságának és jogainak fokozott szerepéről és jelentőségéről, valamint a fogyasztói szervezetek megerősítéséről; hangsúlyozza azonban, hogy ennek az Európai Bizottság jogalkotási és egyéb javaslataiban is tükröződnie kell;
2. üdvözli, hogy a Bizottság kész együttműködni a kereskedőkkel és a közvetítő kereskedőkkel annak érdekében, hogy előmozdítsák a vállalati társadalmi felelősségvállalásra irányuló, a fogyasztók biztonságát javító kezdeményezéseket; úgy véli, hogy a Bizottságnak állandó párbeszédet kell folytatnia a magánszektorral, hogy ezeket a kezdeményezéseket elfogadják, és valóban végrehajtsák;
3. kéri, hogy a fogyasztók könnyen és hatékonyan gyakorolhassák jogaikat az alapvető területeken, ezen belül is az élelmiszerek, az egészségügy, az energia, a pénzügyi és digitális szolgáltatások, a szélessávú szolgáltatásokhoz való hozzáférés, az adatvédelem, a közlekedés és a távközlés terén;
4. felszólítja a Bizottságot, hogy szorosan működjön együtt a nemzeti kormányokkal a fogyasztói jogokra és érdekekre vonatkozó, uniós szintű tudatosító kampány bevezetésekor; hangsúlyozza, hogy e kampány sikere szempontjából fontos, hogy ebbe a folyamatba ne csak az állami szektort és a fogyasztóvédelmi szervezeteket vonják be, hanem a magánszekort is;
5. úgy véli, hogy elő kell mozdítani az olyan e-platformokat, mint például a vállalkozásokat támogató európai hálózat és az „Európa Önökért” weboldal, amelyek hozzájárulnak az egységes európai piac fejlődéséhez, és fontos információkkal szolgálnak a fogyasztók és a kis- és középvállalkozások számára;
6. felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson be javaslatot arra vonatkozóan, hogy miként

javíthatók a polgárok pénzügyi szektorral kapcsolatos ismereti, hogy az emberek a hitelfelvételre irányuló döntés meghozatala előtt rendelkezzenek a szükséges információkkal; úgy véli, hogy különös figyelmet kell fordítani a fiatalabb nemzedékre, valamint a társadalom rövid lejáratú kölcsönökkel kapcsolatos tájékoztatására;

7. hangsúlyozza, hogy a fogyasztók számára biztosított képzés csökkenti a veszélyes vagy hamisított termékekkel, a spekulatív pénzügyi termékekkel, valamint a megtévesztő reklámokkal kapcsolatos kockázatokat; azon a véleményen van, hogy a fogyasztók (többek között pénzügyi) képzését és a fogyasztói tudatosság növelését egész életen át tartó jelleggel, az iskoláskortól kezdve kellene gyakorolni; hangsúlyozza, hogy el kell kerülni a túl sok információt, és ehelyett megbízható, világos, összehasonlítható és célzott tájékoztatás nyújtásával mérsékelni kell a hiányos ismereteket és javítani kell a fogyasztók tudatosságát;
8. hangsúlyozza, hogy annak érdekében, hogy a fogyasztók teljes mértékben élvezhessék a jogaikat, nem szabad megfélemlíteni a vállalkozások szerepéről és oktatásáról; úgy véli, hogy a vállalkozásokon belül a fogyasztói jogok megfelelő ismerete alapvető fontosságú a már létező fogyasztóvédelmi jogszabályok teljes mértékű végrehajtásához; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyék meg az ehhez szükséges intézkedéseket, a hangsúlyt a kis- és középvállalkozásokra helyezve,
9. hangsúlyozza, hogy a különböző tanulmányok megállapításainak alapján a fogyasztók hosszú távon aggódnak az egységes piacon forgalmazott, ugyanolyan márkájú és csomagolású termékek minősége terén tapasztalható esetleges különbségek miatt; úgy véli, hogy a fogyasztók az egységes piacon forgalmazott, ugyanolyan márkájú és csomagolású termékek vásárlásakor a különböző tagállamokban nem ugyanazt a minőséget kapják; hangsúlyozza, hogy a fogyasztók megkülönböztetésének semmilyen formája sem megengedett;
10. felszólítja a Bizottságot, hogy mélyrehatóan vizsgálja meg ezt a kérdést, ami lehetővé tenné annak megállapítását, hogy szükség van-e a meglévő uniós jogszabályok kiigazítására; felszólítja a Bizottságot, hogy tájékoztassa az Európai Parlamentet és a fogyasztókat a vizsgálat eredményeiről;
11. kéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki korszerűsített és egységesített szabályokat, amelyek garantálják a termékbiztonságot és a termék eredetiségét; reméli mindenestre, hogy az általános termékbiztonságról szóló 2001/95/EK irányelv módosítására irányuló javaslat biztosítani fogja a fogyasztási cikkek magas fokú biztonságát;
12. üdvözli a termékbiztonságra vonatkozó jogi keret létrehozására irányuló bizottsági javaslatot; e tekintetben hangsúlyozza a hatékony piacfelügyelet fontosságát, mivel az európai belső piacon még mindig találkozhatunk nem biztonságos termékekkel, köztük CE-jelölésű termékekkel is;
13. kéri, hogy a fogyasztók biztonságos módon részesüljenek a tudományos és technológiai fejlődés előnyeiből, és férjenek hozzá a méltányos és eredményes jogorvoslathoz szükséges tájékoztatáshoz, pártatlan tanácsadáshoz, valamint eszközökhöz;
14. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy mozdítsák elő azokat a

kezdeményezéseket, amelyek célja, hogy a tudományos haladás, a technológiai fejlődés és az egyéb újítások eredményeit a fogyasztók javára formálják át, kellően figyelembe véve a fogyasztói termékbiztonságra vonatkozó jogszabályokat;

15. megfelelő fogyasztóvédelmet és termékbiztonságot szorgalmaz a géntechnológiával módosított szervezetek felhasználásával vagy nanotechnológiával előállított fogyasztói termékek piacain;
16. hangsúlyozza a tudományos szakértelem és a szabályozással kapcsolatos vélemény függetlensége és átláthatósága garantálásának szükségességét, különösen az egészségügyi, a környezetvédelmi és az élelmiszerpolitikák terén, amelynek célja a fogyasztók egészségvédelmének és bizalmának legmagasabb szintű biztosítása;
17. kiemeli, hogy fokozottabban védelmezni kell az olyan kiszolgáltatott fogyasztói csoportok, mint a gyermekek és az idősebbek jogait, különösen a közlekedés, a pénzügyi szolgáltatások, az energia, valamint az információs és kommunikációs technológiák terén; hangsúlyozza, hogy mind uniós, mind pedig nemzeti szinten intézkedéseket kell tenni, hogy megfelelő garanciákat nyújtsanak ezen fogyasztók védelmére;
18. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak elő kell mozdítaniuk a felelősségteljes és fenntartható fogyasztást, követve az Európa 2020 stratégiában meghatározott célkitűzéseket, továbbá lehetővé kell tenni a fogyasztók teljes körű hozzáférését a piacokhoz, a rendkívül versenyképes szociális piacgazdaság és a szolidaritáson alapuló Unió jegyében; úgy véli, hogy fel kell venni a küzdelmet az élelmiszer-pazarlás ellen, növelni kell a fogyasztási cikkek élettartamát, elő kell mozdítani az újrahasznosítást és a használt áruk fogyasztását, valamint tovább kell javítani az egységes piacon elérhető termékek energiahatékonyságát;

A végrehajtás javítása, az érvényesítés megerősítése és a jogorvoslat biztosítása

19. kitart amellett, hogy a Bizottságnak továbbra is gondosan nyomon kell követnie az egységes piac fejlődését támogató jogszabályok alkalmazását; felszólítja a Bizottságot, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel összhangban tegye meg a szükséges jogi lépéseket azokkal a tagállamokkal szemben, amelyek megsértik, illetve nem hajtják végre vagy érvényesítik az egységes piacra vonatkozó jogszabályokat;
20. üdvözli a teljesen integrált egységes piac létrehozását célzó újabb jogalkotási kezdeményezéseket, amelynek célja, hogy növekedhessen a verseny és a hatékonyság, valamint az uniós fogyasztóknak szélesebb körű választási lehetőségük legyen;
21. felszólítja különösen a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák az uniós fogyasztói vívmányok – nevezetesen a fogyasztók jogairól szóló irányelv¹, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv² és a megtévesztő és összehasonlító reklámról szóló irányelv³ – időben történő és következetes végrehajtását; felszólítja továbbá a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ellenőrizzék a fogyasztói vívmányok hatékonyságát;

¹ HL L 304., 2011.11.22., 64–88. o.

² HL L 149., 2005.6.11., 22–39. o.

³ HL L 376., 2006.12.27., 21–27. o.

hangsúlyozza, hogy a jelek szerint a polgárok még mindig nincsenek tisztában az egységes piacon őket megillető jogokkal, és ennek megfelelően felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a végrehajtási folyamat keretében mozdítsák jobban elő a fogyasztók számára nyújtott világos és átfogó tájékoztatás, valamint a fogyasztók rendelkezésére álló jogorvoslati eszközökkel kapcsolatos információk elérhetőségét is;

22. felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen aktívabb lépéseket annak felmérésére, hogy a tagállamok polgárai milyen mértékben rendelkeznek bankszámlával; kéri a Bizottságot, hogy készítsen jelentést arról, miként kezelik ezt a problémát, és 2014 első negyedévének végéig nyújtson be jelentést a Parlamentnek e témában;
23. azt ajánlja, hogy jobban hasznosítsák a fogyasztói magatartásról rendelkezésre álló információkat, és úgy véli, hogy különösen a fogyasztói eredménytábla eredményeit lehetne hatékonyabban felhasználni; ennek megfelelően azt javasolja, hogy a Közös Kutatóközpont támogatott kutatási projekt keretében végezzen elemzéseket és megfigyeléseket annak meghatározása céljából, hogy az egységes piacon belül a polgárokat megillető fogyasztói jogok erősítése szempontjából mely területek élveznek elsőbbséget a polgárok számára, és ennek megfelelően igazítsák ki a fogyasztóknak nyújtott tájékoztatás tartalmát és formáját, valamint az ilyen tájékoztatást nyújtó szervezetek munkáját;
24. hangsúlyozza, hogy az Unió szakpolitikáinak elő kell mozdítaniuk a fogyasztói szervezetek és a közintézmények közötti együttműködést valamennyi területen, biztosítva ezzel a szükséges gazdasági erőforrásokhoz való egyszerű hozzáférést, valamint elő kell segíteniük a bevált gyakorlatok és az ismeretek megosztását e szervezetek között; úgy véli, hogy létre kellene hozni a szervezetek európai nyilvántartását, amely segítené az ilyen szervezetek alapítását;

A jogok és a kulcsfontosságú szakpolitikák összehangolása a gazdasági és társadalmi változással

25. úgy véli, hogy a Bizottságnak a digitális környezetben nem csupán a digitális tartalom vásárlására kellene összpontosítania, hanem arra is, hogy a digitális környezetben miként mozdíthatja elő az áruk és szolgáltatások értékesítését és erősítheti a fogyasztók bizalmát oly módon, hogy a fogyasztók tisztában legyenek azzal, hogy gyenge minőségű termék vagy szolgáltatás vásárlása esetén hogyan védhetik meg jogaikat és hogyan rendezhetik vitáikat;
26. felszólítja a Bizottságot, hogy a rövid lejáratú kölcsönök terén fordítson különleges figyelmet a fogyasztók védelmére, mivel válság idején azok a legsérülékenyebbek, akik anélkül használják ezeket a pénzügyi termékeket, hogy teljes mértékben tisztában lennének a hitelfelvevőként őket terhelő kötelezettségekkel, illetve őket fenyegető kockázatokkal;
27. emlékeztet arra, hogy a fogyasztóknak nyújtott megfelelő tájékoztatáshoz a tudatos fogyasztói magatartás kialakítását támogató intézkedéseknek kell társulniuk annak érdekében, hogy a fogyasztók képesek legyenek teljes körűen kihasználni a belső piac nyújtotta lehetőségeket;

28. felszólítja a Bizottságot, hogy működjön együtt az Európai Parlamenttel és a nemzeti hatóságokkal a háztartások energiafogyasztásának jobb szabályozási lehetőségeiről a fogyasztók rendelkezésére álló információk javítása céljából;
29. úgy véli, hogy olyan, határokon átnyúló energetikai projektek megvalósítására van szükség, amelyek az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközzel kapcsolatos program részét képezik, mivel az a villamosenergia- és gázszolgáltatók közötti versenyt hivatott előmozdítani, valamint a tagállamok energiaágazaton belüli függetlenségét hivatott növelni;
30. kéri, hogy erősítsék meg az uniós versenypolitikát, illetve a fogyasztói jogok előmozdítását állítsák e folyamat középpontjába; ezt a kiigazítást rendkívül fontosnak tartja a szilárd digitális egységes piac kialakítása szempontjából; e tekintetben hangsúlyozza az ár-összehasonlító weboldalak fontos szerepét, valamint kiemeli, hogy biztosítani kell azok függetlenségét;
31. kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy – a 2014–2020-as többéves pénzügyi keretre is tekintettel – hagyják jóvá a stratégia hatékony végrehajtásához szükséges forrásokat, valamint rendszeresen értékeljék a stratégia hatását;

E-kereskedelem

32. hangsúlyozza, hogy az e-kereskedelem egyre gyorsabb fejlődése kiemelkedő fontosságú a fogyasztók számára, mivel több választási lehetőséget kínál, különösen a nehezen megközelíthető, távoli vagy legkülső területeken élő polgárok számára, de azoknak is, akik csökkent mozgásképességűek, és akik másképp nem férhetnének hozzá az áruk széles választékához;
33. felszólítja a Bizottságot, hogy hozzon intézkedéseket annak megakadályozására, hogy a vállalkozások a határokon átnyúló online csomagküldő kereskedelemben általánosan alkalmazott szállítási korlátozások révén eltérő bánásmódban részesítsék a fogyasztókat a belső piacon;
34. hangsúlyozza, hogy nem minden fogyasztónak van lehetősége az internet használatára, illetve nem rendelkezik az ahhoz szükséges képességekkel, ezért a fogyasztók számára több csatornán kell kínálni a szolgáltatásokat;
35. kiemeli, hogy a fogyasztói bizalom elengedhetetlen az elektronikus kereskedelemhez, akár országon belüli, akár határokon átnyúló vásárlásokról van is szó; hangsúlyozza, hogy gondoskodni kell a termékek minőségéről, biztonságosságáról, nyomon követhetőségéről és eredetiségéről, el kell kerülni a bűncselekménynek minősülő és nem tisztességes gyakorlatokat, és tiszteletben kell tartani a személyes adatok védelmét, biztosítva adott esetben, hogy a fogyasztó jól tájékozottan és egyértelmű módon járuljon hozzá személyes adatainak felhasználásához;
36. kiemeli, hogy a személyes adatok védelme a fogyasztóvédelemnek, valamint a digitális belső piac működésének és növekedésének elengedhetetlen feltétele;

37. hangsúlyozza, hogy a fogyasztók az e-kereskedelem tekintetében gyors, megbízható és versenyképes szállítási szolgáltatásra számítnak, valamint hogy a fogyasztói bizalom biztosítása érdekében szükség van a jól működő szállítási szolgáltatásokra;

A pénzügyi szolgáltatások, a befektetési termékek és a gazdasági válság

38. üdvözli a Bizottság által a pénzügyi szolgáltatások tekintetében tervezett intézkedéseket, és hangsúlyozza, hogy – különösen a pénzügyi szolgáltatások terén – a fogyasztók számára független tanácsadást biztosító, átfogó jogi keretre van szükség; hangsúlyozza, hogy a piacokkal kapcsolatos tájékoztatásnak megbízhatónak, egyértelműnek és összehasonlíthatónak, valamint elektronikus és egyéb formában elérhetőnek kell lennie; hangsúlyozza, hogy jogi eszközökkel fel kell lépni a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok vagy szerződéses feltételek ellen; kiemeli, hogy a valamely pénzügyi termék miatt „csapdába esett” fogyasztókat meg kell védeni;

39. tudomásul veszi a visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról szóló 261/2004/EK rendeletnek, valamint a légi fuvarozók felelősségéről szóló 2027/97/EK rendeletnek az utasok és poggyászaik légi szállítása tekintetében történő módosításáról szóló rendeletre irányuló új, 2013. március 13-i javaslatot (COM(2013)0130); kéri, hogy készüljön el a minden közlekedési módra érvényes közös utasjogok jegyzéke, amelyet tömör formában széles körben terjesztenek az Unió minden hivatalos nyelvéen;

40. hangsúlyozza, hogy – többek között a befektetési termékekkel kapcsolatos kiemelt információkat tartalmazó dokumentumokról szóló rendeletre irányuló javaslatban (COM(2012)0352) tervezetteknek megfelelően – valamennyi fogyasztó számára meg kell könnyíteni az alapszintű fizetési számlához történő hozzáférést, illetve egyértelmű és releváns információkat kell nekik nyújtani a befektetési termékekről; hangsúlyozza, hogy a pénzpiacok szabályozásához szigorú szabályokra van szükség; hangsúlyozza, hogy a jelenlegi gazdasági és pénzügyi válság számos fogyasztó pozícióját gyengíti, egyre kiszolgáltatottabbá téve őket, valamint hogy a növekvő munkaügyi bizonytalanság és munkanélküliségi ráta, valamint a vásárlóerő csökkenése elmélyíti az egyenlőtlenségeket; felszólítja a Bizottságot, hogy a szakpolitikák alakításakor vegye figyelembe ezeket az új fejleményeket;

Az európai és nemzeti hatóságok, valamint fogyasztói szervezetek közötti együttműködés

42. kiemeli, hogy szoros együttműködésre van szükség az európai, nemzeti és helyi hatóságok, valamint a fogyasztói szervezetek között annak érdekében, hogy konzultációs mechanizmusok jöjjenek létre, valamint végre lehessen hajtani a stratégiában előirányzott intézkedéseket;

43. kéri a Bizottságot annak biztosítására, hogy a RAPEX riasztórendszer (nem élelmiszer jellegű termékek riasztási rendszere) váljon átláthatóbbá és hatékonyabbá; úgy véli, hogy fejleszteni kell az Európai Fogyasztói Központok (ECC), valamint a fogyasztóvédelmi együttműködés (CPC) hálózatait; úgy véli, hogy a Bizottságnak tanulmányoznia kell egy RAPEX-típusú, szolgáltatásokra irányuló rendszer létrehozását;

Vitarendezés és jogorvoslat

44. hangsúlyozza, hogy a jogorvoslati mechanizmusoknak, például az alternatív vitarendezésnek vagy az online vitarendezésnek gyorsnak, hozzáférhetőnek és hatékonynak kell lenniük; hangsúlyozza, hogy a határokon átnyúló jogviták esetében az igazságszolgáltatáshoz való hatékony hozzáférést nem akadályozhatják a jogvita határokon átnyúló jellegéből, az erőforráshiányból, illetve a jogi segítséghez való hozzáférésre vonatkozó ismeretek hiányából fakadó nehézségek; szorgalmazza ezért a 2003. január 27-i 2003/8/EK tanácsi irányelv megfelelőbb végrehajtását, valamint – szükség esetén – a hiányosságok orvoslása érdekében történő felülvizsgálatát;
45. hangsúlyozza, hogy az alternatív vitarendezési és az online vitarendezési mechanizmusok nem helyettesíthetik a kollektív jogorvoslati mechanizmust; ezért felszólítja a Bizottságot olyan intézkedések megvizsgálására, amelyek a határokon átnyúló esetekben alkalmazandó, uniós szintű, koherens kollektív jogorvoslati mechanizmus létrehozásához vezetnének a fogyasztóvédelem terén; hangsúlyozza, hogy az Unión belüli, nem összehangolt kezdeményezések töredezettséghez vezethetnek; hangsúlyozza, hogy a kollektív jogorvoslat hatékonyságának biztosítása és a lehetséges visszaélések elkerülése érdekében a kollektív jogorvoslattal kapcsolatos uniós megközelítésnek csak a nemzeti szinten megfelelően elismert jogalanyok (állami hatóságok, mint például az ombudsmanok vagy fogyasztói szervezetek) képviseleti fellépésére kellene kiterjednie; kitart amellett, hogy a kollektív jogorvoslatra vonatkozó uniós megközelítést az önkéntes részvétel elve alapján kell kialakítani;
46. hangsúlyozza, hogy az Unión belül biztosítani kell az áruk és szolgáltatások hozzáférhetőségét az olyan területeken is, mint az épített környezet, a közlekedés és az információs és kommunikációs technológiák; sürgeti a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy céljaiban messzire mutató uniós akadálymentesítési intézkedéscsomagra;
47. felhívja a figyelmet arra, hogy a következő, 2014–2020-as időszakra szóló többéves pénzügyi keretben gondoskodni kell az európai fogyasztóügyi stratégia kellően ambiciózus finanszírozásáról;
48. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

INDOKOLÁS

A 2007–2013-ra vonatkozó közösségi fogyasztóügyi politikai stratégia (COM(2007)0099) folytatásaként az Európai Bizottság 2012. május 22-én közzétette az "európai fogyasztóügyi stratégiát", amely a 2014 és 2020 közötti időszakra kiterjedő, a fogyasztókra vonatkozó kezdeményezéseket tartalmaz. Üdvözljük ezt az ambiciózus megközelítést, és sürgetjük a Bizottságot, hogy készítsen ezenkívül zöld könyvet az európai fogyasztókról, amely hasznos lehet a fogyasztói jogokat védő szervezetek, a polgárok, valamint a nemzeti parlamentek és kormányok számára.

Az élelmiszerbiztonság, az egészség, az energiaellátás és a pénzügyi és digitális termékek biztosításának az európai fogyasztóügyi stratégia középpontjában kell állnia. A stratégia kidolgozása ezenkívül az egységes digitális piac megvalósításának utolsó szakaszában zajlott, amely megköveteli a fogyasztók online védelmét, a jogbiztonságot, a fogyasztói jogokkal kapcsolatos garanciákat, valamint az áruk és a szolgáltatások szállítására irányuló hatékony és megbízható szolgáltatásokat. Olyan fogyasztóügyi stratégiára van szükség, amely csökkenti az európai fogyasztók közötti egyenlőtlenségeket, és hozzájárul az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság kialakulásához.

Globális szinten az európai fogyasztók olyan új kihívásokkal találják szembe magukat, mint a piacok globalizálódása, a pénzügyi dereguláció, a gazdaság digitalizációja és a lakosság elöregedése. Mindez növeli a jogorvoslati eszközök és a fogyasztói szervezetek által nyújtott támogatás relevanciáját. A jelenlegi gazdasági válság következtében ezenkívül a fogyasztóknak sokkal összetettebb döntéseket kell hozniuk. Ezért fontos, hogy hatékony, átlátható, megbízható és összehasonlítható tájékoztatás álljon a rendelkezésükre.

A pénzügyi intézmények között lezajló, veszteségekhez vezető vagy állami tőkeinjekciót kiváltó egyesülések nem lehetnek visszafordíthatatlanok. Ezekben az esetekben a pénzügyi stabilitás, az átláthatóság, valamint a fogyasztók bizalmának elnyerése érdekében tisztázni kell a tényeket.

Az európai fogyasztóügyi stratégia konkrét értelmet ad annak az Európai Unióról szóló szerződésben lefektetett alapelvnek, mely szerint a fogyasztók érdekeit az EU valamennyi vonatkozó szakpolitikájában figyelembe kell venni.

A fizikai vagy pszichológiai állapotuk, illetve koruk miatt kifejezetten kiszolgáltatott, valamint szociális vagy pénzügyi helyzetük miatt kiszolgáltatottá váló embereknek külön védelemre van szükségük, amely lehetővé teszi számukra az alapszolgáltatásokhoz és a szükséges pénzügyi forrásokhoz való hozzáférést.

A fogyasztói piacok eredménytáblái és a tudatos fogyasztói magatartás kialakítására irányuló program

A Bizottság közelmúltbeli vizsgálatai szerint tovább kell fejleszteni a fogyasztók piacokkal kapcsolatos döntéshozatali képességét. Ehhez ösztönözni kell a tudatos fogyasztói magatartás

kialakítását, jogaik ismeretét, az egyértelmű és átlátható tájékoztatást, a fogyasztói szervezeteket, valamint az egyszerű és könnyen elérhető jogorvoslatot.

A fogyasztói piacoknak az Európai Bizottság által 2011. március 11-én közzétett ötödik eredménytáblája rávilágított arra, hogy tágul a szakadék a határokon belüli és a határokon átnyúló elektronikus kereskedelem között, növekszik a szegénység, egyre nehezebb hozzáférni az alapvető árukhoz és szolgáltatásokhoz, illetve hogy a fogyasztók rendkívüli módon aggódnak az élelmiszerbiztonság miatt.

Az Európai Bizottság által 2011. április 11-én közzétett, tudatos fogyasztói magatartás kialakítására irányuló csomag szerint a fogyasztók nincsenek tisztában jogaikkal, és megerősíti, hogy szükség van a fogyasztók tájékoztatására és képzésére. Az állami hatóságok és a fogyasztói szervezetek aktív szerepe elengedhetetlen, ezért gondoskodni kell ezek finanszírozásáról.

A fogyasztók érdekeit minden szempontból figyelembe kell venni, támogatva a fogyasztói szervezeteket és előmozdítva azoknak az Unióra és a tagállamokra gyakorolt befolyását. Ebből a szempontból célszerű lenne e szervezetek európai nyilvántartásának létrehozása, amely lehetővé tenné európai szintű szervezetek alapítását.

Társadalmi és környezeti fenntarthatóság

Az Európai Unión belül igen nagymértékű eltérések tapasztalhatók a fogyasztókat körülvevő környezet terén. A 499 millió lakos közül körülbelül 80 millió – és köztük 19 millió gyermek – nem rendelkezik a szükséges anyagiakkal ahhoz, hogy kifizesse a bérleti díjat, a tisztességes egészségügyi ellátást vagy oktatást, valamint növekednek az egyenlőtlenségek az élelmezés és a szociális szolgáltatások terén is. A fogyasztók körülményei terén tapasztalható ezen egyenlőtlenségeket az európai szociális modell részét képező szolidaritás perspektívájából kell kezelni.

A fogyasztóügyi stratégiának azt is meg kell vizsgálnia, hogy a magánfogyasztás milyen módon segíthet az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság előmozdításában. Az Unió szén-dioxid-kibocsátásának gyors növekedése a közlekedésből és az energiafogyasztásból ered. Ezért az Unión belüli szállításból eredő szén-dioxid-kibocsátás csökkentése érdekében ösztönözni kell az inkább helyi jellegű fogyasztást, elő kell mozdítani az újrahasznosítást és a használt termékek vásárlását, valamint energetikai szempontból egyre hatékonyabb termékeket kell biztosítani a fogyasztók számára.

Fel kell ismerni, hogy a fenntartható fogyasztás előmozdításában a közbeszerzésnek is kulcsfontosságú szerepe van. Ezért kötelezővé kellene tenni, hogy a közbeszerzés a legmagasabb szinten vegye figyelembe a környezetvédelmi szempontokat, a munkavállalói jogokat és a kollektív szerződéseket.

Meg kell fontolni egy olyan pénzügyi felügyelet létrehozását, amely – akár hivatalból, akár egyéni fogyasztók vagy fogyasztói csoportok panaszai nyomán fellépve – jogsértés esetén jegyzőkönyvet vesz fel, illetve szankcionálja a hatályos jogszabályokat megsértő intézményeket. Olyan esetben, amelyben a pénzügyi intézmények egyes ügyfelei fizetésképtelenné váltak, ugyanakkor pénzügy az intézmény valamely pénzügyi terméke miatt

„bennrekedt”, az említett felügyelet eljárást indítana az intézmény ellen, amiért az nem kínált ésszerű megoldást a fogyasztó számára.

A szokásos lakóhelyre vonatkozó jelzálogszerződések kapcsán meg kell fontolni azt a lehetőséget, hogy a fogyasztón kívül álló okokból – például munkanélküliség miatt – bekövetkező nemfizetés esetén fel lehessen függeszteni a kilakoltatást vagy a jelzálog végrehajtását, moratóriumot alkalmazva a havi kifizetésekre addig, amíg az adós munkát nem talál, vagy a jelzálog-kifizetést átengedéssel lehessen helyettesíteni lízingszerződés biztosításával ugyanarra a lakóhelyre, vagy az érintett személy bevételeinek 20%-át meg nem haladó, legfeljebb 2 éven keresztül fizetett bérleti díj kiszabásával.

A pénzügyi intézmények között lezajló, veszteségekhez vezető vagy állami tőkeinjekciót kiváltó egyesülések nem lehetnek visszafordíthatatlanok, és visszamenőleges hatállyal fel lehet őket függeszteni. Ezenkívül belső és külső vizsgálatokat kell indítani azon események feltárására, amelyek a veszteséget okozták, hogy a felügyelők hivatalból eljárást indíthassanak, valamint szabálytalanságok megállapítása esetén jogi kezdeményezéseket indíthassanak a pénzügyi stabilitás, az átláthatóság és a fogyasztóknak a pénzügyi kimutatásokba és a demokratikus hatóságokba vetett bizalmának fenntartása érdekében.

Élelmiszer- és termékbiztonság

Az Európai Fogyasztók Szervezetéhez tartozó szervezetek közelmúltbeli vizsgálata azt mutatta, hogy a fogyasztók legfontosabb prioritásai közé tartozik a fokozott védelem a pénzügyi szolgáltatások, valamint az élelmiszerek területén. A fogyasztói stratégiában mindenképpen szerepelnie kell az élelmiszerbiztonság, valamint az élelmiszercímkezés szempontjainak. Ki kell térni továbbá a fogyasztóknak a pénzügyi rendszerek telhetetlenségével szembeni védelmére is.

A fogyasztói stratégiában foglalkozni kell az élelmiszerpazarlás kérdéskörével is. Az Európai Unióban évente mintegy 90 millió tonna élelmiszer megy veszendőbe. A világ népessége 2050-re kilencmilliárd főre nő, az élelmiszerigény pedig 70%-kal fog emelkedni. Ez a tény hatalmas kihívás elé állítja a világ mezőgazdaságát, valamint az európai fogyasztókat is. Ez egyel több ok arra, hogy előmozdítsuk a helyi és agrár-ökológiai élelmiszertermelést, valamint a lerövidített élelmiszer-kereskedelmi és -ellátási útvonalakat.

Figyelembe kell venni, hogy az élelmiszerbiztonságról a termeléstől egészen a fogyasztásig gondoskodni kell.

A címkézés nem elegendő az elhízás, a peszticidek és más veszélyes vegyi anyagok elleni harcban. Be kell tiltani az olyan anyagok használatát, mint például a mesterséges transzsírsavak, amelyek a legtöbb feldolgozott élelmiszerben megtalálhatók, és amelyek hozzájárulnak a szív- és érrendszeri betegségek kialakulásához, és ezzel az egészségügyi rendszerben is költségeket idéznek elő. Mindenképpen kötelezővé kell tenni tehát az energiafogyasztást és környezetvédelmi szempontokat jelölő címkék használatát, mivel ezek fontos információkat tartalmaznak a fogyasztók számára.

Az európai fogyasztóügyi stratégiának fokozatosan meg kell szüntetnie az antibiotikumok elterjedt, ám orvosilag indokolatlan használatát, mivel ez hatalmas veszélyt jelent a

közegészség számára.

A Bizottságnak a fogyasztóvédelmi stratégiában konkrét lépéseket kell tennie, hogy csökkentse a fogyasztók és a környezet veszélyes vegyi anyagoknak való kitettségét. A fogyasztók nap mint nap rákkeltő hatású és a hormonrendszert megzavaró vegyi anyagok keverékének vannak kitéve. Ilyenek például a parabének, amelyeket tartósítószerként megtalálhatunk szinte valamennyi kozmetikumban, krémekben és samponban. Az ilyen, a fogyasztási termékekben széleskörűen alkalmazott veszélyes vegyi anyagok esetében a címkézés nem elegendő. A Bizottságnak gondoskodnia kell arról, hogy nagyszabású vizsgálatot indítsanak a parabének egészséggel kapcsolatos kockázatairól. Közelebbről meg kellene vizsgálni Dánia példáját, ahol a kisgyermekeknek szánt termékek esetében betiltották a parabének alkalmazását.

A RAPEX riasztórendszernek átláthatóbbá és hatékonyabbá kell válnia ahhoz, hogy a jogalkotók tisztában lehessenek az egyes fogyasztási termékek által jelentett veszélyekkel. A termékek általános biztonságára vonatkozó normákat meg kell erősíteni, valamint alkalmazni kell őket, illetve fejleszteni és javítani kell a veszélyes anyagokra vonatkozó külön szabályozást. Megfelelően szabályozni kell továbbá a nanotechnológiát és a géntechnológiával módosított szervezeteket, valamint megfelelő címkével kell ellátni az ilyeneket tartalmazó termékeket.

A gyermekek és a piacok

A gyermekek rendkívül kiszolgáltatott „fogyasztói” csoportnak tekinthetők, és számos hirdetés őket célozza. Különösen fontos és sürgős a gyermekeket megvédeni az egészségtelen ételekkel kapcsolatos reklámoktól.

Svájcban már 1991 óta be vannak tiltva a televízióban a 12 év alatti gyermekeknek szóló reklámok. A gyermekek gyermekeknek, nem pedig „fogyasztóknak” tekintendők. A fogyasztói stratégiának tehát kiemelt prioritásként meg kellene fontolnia a 12 év alatti gyermekeket célzó hirdetések betiltását.

Meg kell akadályozni továbbá, hogy a gyermekek olyan anyagoknak legyenek kitéve, amelyek veszélyt jelenthetnek az egészségükre.

A digitális környezet

A „digitális fogyasztó” érdekeinek előmozdítása az európai fogyasztókra vonatkozó jövőbeli politika egyik legnagyobb kihívását jelenti. Biztonságos digitális környezetet kell teremteni a fogyasztók számára, valamint lehetővé kell tenni számukra, hogy a telekommunikációhoz való hozzáférés során biztosított legyen személyes adataik védelme. Az Unió telekommunikációs piacának ezenkívül gondoskodnia kell a fogyasztó szabad választási jogáról is.

Végrehajtás és jogorvoslat

A kollektív jogorvoslat és az alternatív vitarendezés számos fogyasztóügyi stratégia fontos elemét képezte. Fontos megállapítani, hogy az alternatív vitarendezés az egységes piaci

intézkedéscsomag egyik prioritása, azonban az alternatív megoldások alternatív rendszerek hiányában nem működnek megfelelően. A Bizottságnak haladéktalanul jogalkotási javaslatot kellene előterjesztenie egy olyan jogi eszköz kialakításáról, amely biztosítaná a kollektív jogorvoslathoz való hozzáférést.

Az alternatív vitarendezési rendszereknek a cégektől független döntőbírókra van szükségük, valamint pénzügyi intézmények esetén a (nemzeti vagy európai) központi bank felügyelőinek kell döntőbíróként eljárniuk.

Fontos, hogy a végrehajtás szintje az Unió egész területén ugyanolyan legyen, valamint hogy a piacfelügyeleti tevékenységek hatékonyak legyenek.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	25.4.2013
A zárószavazás eredménye	+ : 34 - : 2 0 : 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Bendt Bendtsen, Adam Bielan, Preslav Borissov, Jorgo Chatzimarkakis, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia de Campos, Vicente Miguel Garcés Ramón, Evelyne Gebhardt, Thomas Händel, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Toine Manders, Franz Obermayr, Phil Prendergast, Mitro Repo, Robert Rochefort, Zuzana Roithová, Paul Rübig, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Bernadette Vergnaud
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Ashley Fox, Ildikó Gáll-Pelcz, Anna Hedh, Seán Kelly, Constance Le Grip, Morten Løkkegaard, Pier Antonio Panzeri, Patricia van der Kammen, Kerstin Westphal